

Regionkontoret
Hälso- och sjukvård
Charlotta Eriksson
Läkemedelsstrateg

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2023-12-07	RS230822

Regionstyrelsen

Svar på motion avseende avgiftsfritt TBE-vaccin till barn och unga

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att

- avslå motionen

Sammanfattning

Stina Isaksson (SD) har väckt en motion om att Region Halland bör införa avgiftsfri vaccinering av barn mot TBE.

Vaccination mot TBE bedöms vara en säker och effektiv åtgärd för att uppnå skydd mot TBE. De konstaterade fallen av TBE i Halland är hittills få. En hälsoekonomisk analys för Region Halland ingår inte i detta beslutsförslag.

Det finns ännu inga nationella rekommendationer för TBE-vaccination. I väntan på Folkhälsomyndighetens nationella utredning föreslås att motionen avslås.

Bakgrund

I en motion som anmäldes till regionfullmäktige den 21 juni 2023 föreslås av Stina Isaksson (SD) att Region Halland inför avgiftsfri vaccinering av barn mot TBE samt tar fram en plan för att införa avgiftsfri eller subventionerad vaccinering mot TBE även för vuxna. Motionären menar att vaccination mot TBE är dyrt och eftersom medborgarna idag får bekosta vaccinationen själva så medför detta att många familjer inte har ekonomin för att låta sina barn bli vaccinerade. Detta i sin tur innebär att det finns ovaccinerade halländska barn som riskerar att få TBE.

Regionstyrelsens arbetsutskott beslutade att motionssvaret bereds vid Regionkontoret.

Fakta om sjukdomen

Fästingburen hjärninflammation (TBE; Tick Borne Encephalitis) är en virusorsakad sjukdom som kan spridas till människor via fästingbett. Årligen rapporteras ungefär 300–500 fall av TBE i Sverige¹.

Många patienter som smittas av TBE får inga eller milda symtom, men allvarlig TBE förekommer i form av hjärninflammation, hög feber, svår huvudvärk, förvirring och ibland kramper och förlamningar. Många patienter som insjuknar i TBE blir helt återställda, men ungefär en tredjedel får långdragna eller bestående besvär bland annat i form av uttalad trötthet och minnesstörningar.

TBE nationellt

Utbredningen av TBE-virus ökar i Sverige, liksom antalet fall. Fall av TBE har under senare år rapporterats från Skåne i söder till Gävle kommun och Dalarnas län i norr, samt längre norrut utmed Östersjökusten. Under 2022 var medianåldern för rapporterade TBE-fall 50 år och 62 % av fallen var av manligt kön, vilket är jämförbart med fördelningen tidigare år.¹

Risken att smittas av TBE-virus är bland annat beroende av fästingtäthet i området och ökar för personer som vistas mycket ute i naturen. Även i riskområden bedöms högst 2/100 fästingar vara bärare av TBE-viruset².

TBE i Halland

I Halland rapporteras en förhöjd förekomst av TBE enligt Folkhälsomyndighetens definition i Hylte kommun och Kungsbacka kommun. I övriga kommuner räknas inte förekomsten som förhöjd, men det finns ändå en risk att fästingar sprider TBE-smitta eftersom sjukdomen sprider sig gradvis över landet.

Sammanfattningsvis är förekomsten av TBE generellt låg i Halland, men viss smittrisk bedöms finnas i alla kommuner.

¹ [Tick Borne Encephalitis \(TBE\) – sjukdomsstatistik — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#) (2023-11-13)

² [TBE - fästingburen hjärninflammation – 1177.se](#) (2023-11-13)

Vaccination mot TBE

Det finns inga nationella rekommendationer för TBE-vaccination, men Folkhälsomyndigheten utreder om vissa grupper ska rekommenderas vaccination och vilket schema som i så fall bör användas. Arbetet avslutas preliminärt under 2024.

Regionernas smittskyddsenheter brukar rekommendera TBE-vaccination till besökare samt permanent- och sommarboende vuxna och barn i riskområden, framförallt till personer som vistas mycket i skog och mark och/eller som ofta blir fästingbitna. Vid vistelse i våtmarks- och skogsmarksområden utanför Sverige där TBE förekommer brukar också vaccination rekommenderas. Den halländska rekommendationen om TBE-vaccination följer övriga regioners smittskyddsenheters rekommendationer.

Skyddseffekten efter TBE-vaccination bedöms vara god där ca 90% av de vaccinerade har skyddande antikroppar två veckor efter den andra vaccindosen.³

En fullständig grundvaccination till personer i åldrarna 1–49 år omfattar tre doser som administreras över en 12-månadersperiod. Vaccinationen kan ges från 1 års ålder. Efter tre år rekommenderas en första påfyllnadsdos och därefter rekommenderas en påfyllnadsdos vart femte år. För personer 50 år eller äldre samt personer med nedsatt immunförsvar består grundvaccinationen av fyra doser och sedan samma antal påfyllnadsdoser som ovan.

TBE-vaccin faller inte inom ramen för sjuksköterskors ordinationsrätt, utan vaccin måste ordineras av en läkare. Däremot kan en sjuksköterska administrera vaccinationen.

Idag erbjuder fyra regioner i Sverige kostnadsfri TBE-vaccination till barn: Region Sörmland, Region Uppsala, Region Västmanland och Region Östergötland. Dessa fyra regioner har under 2023 en incidens av TBE-fall som ligger i nivå med eller över rikets incidens enligt Folkhälsomyndighetens statistik.

³ Vaccination mot Tick Borne Encephalitis (TBE) – fästingburen encefalit — Folkhälsomyndigheten ([folkhalsomyndigheten.se](https://www.folkhalsomyndigheten.se)) (2023-11-13)

Konsekvensbeskrivning

Under 2023 (januari till oktober) har 6 fall av TBE rapporterats i Halland, vilket motsvarar 1,75 fall per 100 000 invånare (Källa Folkhälsomyndigheten). I jämförelse har Västra Götaland rapporterat 5,46 fall per 100 000 invånare medan Skåne har rapporterat 1,27 fall per 100 000 invånare, och nationellt 5,48 fall per 100 000 invånare. Antalet halländska fall är få, så för att undvika att enskilda patienter identifieras kan ingen information om ålder- eller könsfördelning redovisas.

TBE-vaccinationer i Halland ges idag både via verksamheter som är kopplade till Region Halland och via helt privata vaccinationsverksamheter. Eftersom de helt privata vaccinationsverksamheterna kan använda andra system för att registrera vaccinationer än verksamheter kopplade till Region Halland finns därför ingen samlad data över antalet vaccinationer. Det går inte att uppskatta hur många barn och vuxna i Halland som redan har vaccinerat sig mot TBE och hur många som har önskat vaccinera sig men har valt att avstå på grund av höga kostnader. Även information om hur vaccinationsgraden ser ut i olika kommuner i Halland saknas.

Under 2022 var antalet halländska barn (ålder 0–19 år) 82 039 st. En hälsoekonomiskt underlag för TBE-vaccination i Region Stockholm som har tagits fram av Centrum för hälsoekonomi, informatik och sjukvårdsforskning beräknar att vaccinationstäckning vid införande av kostnadsfri TBE-vaccination skulle nå upp emot 100 % av alla barn, jämfört med egenfinansiering där enbart 53 % av barnen skulle vaccinera sig.⁴ Det kan dock vara svårt att överföra Region Stockholms bedömning om vaccinationstäckning till Halland eftersom incidensen för TBE är betydligt högre i Stockholm.

Sammanfattningsvis bedöms vaccination mot TBE vara en säker och effektiv åtgärd för att uppnå skydd mot TBE. De konstaterade fallen av TBE i Halland är hittills få och det är svårt att uppskatta hur många som avstår TBE-vaccination av kostnadsmässiga skäl. Mot bakgrund av detta och i väntan på Folkhälsomyndighetens nationella utredning föreslås att motionen avslås.

⁴ [hälsoekonomiskt-underlag-tbevaccination-i-region-stockholm-sammanfattning-av-preliminara-resultat.pdf \(regionstockholm.se\)](#) (2023-11-13)

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inga ekonomiska konsekvenser med anledning av beslutet. En hälsoekonomisk analys för Region Halland ingår inte i detta ärende.

En fullständig grundvaccination mot TBE om tre doser för ett barn kostar idag mellan 1 000–1 325 kr i verksamheter som tillhör Region Halland eller Vårdval Halland enligt Region Hallands avgiftshandbok (kostnader för läkarordination och vaccin samt stickkostnad). Efterföljande påfyllnadsdoser kostar mellan 380–495 kr.

Regionkontoret

Krister Björkegren
Regiondirektör

Martin Engström
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Bilaga:

Motion från Sverigedemokraterna avseende Avgiftsfritt TBE-vaccin till barn och unga.

Styrelsens/nämndens beslut delges

Expedieras inte